

Uppsats i Arkitekturens teori och historia 1

Höstens kursmoment examineras med en uppsats om 3–4 sidor. Valet av ämne är relativt fritt inom den aktuella perioden, som sträcker sig från antiken till renässansen. Litteraturen utgår från ämnesvalet och bör omfatta en specialstudie i kombination med selektiv läsning av referenslitteraturen. Till stöd för arbetet följer här några allmänna utgångspunkter. Förslag på litteratur redovisas separat.

Uppsatsen skall innehålla en fördjupning i någon enskild byggnad, byggnadstyp, händelse eller situation som kan uppfattas som viktig för arkitekturutvecklingen under perioden. Det kan också handla om teoribildningen under en viss epok, beställarnas betydelse eller något liknande. Även enskilda arkitektinsatser kan komma ifråga, även om sådana insatser blir lätta att identifiera först under renässansen. Tänk igenom ämnesvalet i god tid, så att frågor kring ämnet och litteraturen kan behandlas under seminariet fredag eftermiddag den 20 november 2009.

Inled skrivarbetet med att beskriva det valda ”objektet” i dess egen epok. Försök sedan förklara vilken betydelse detta har haft under de följande alternativt föregående epokerna. Pröva gärna att jämföra konkreta byggnader med källtexter som Vitruvius, eller att jämföra olika författares åsikter. Det kan räcka med att läsa ett kortare stycke eller avsnitt. Välj en personlig ståndpunkt – allt får inte plats.

Disponera texten i tydliga delar med inledning, huvudtext och avslutning. Redan efter det inledande stycket bör läsaren förstå vad uppsatsen handlar om. Komplettera gärna med illustrationer om de förtydligar resonemanget, men gör inte uppsatsen längre än 4–5 sidor totalt (inkl. illustrationer). Avsluta med en förteckning över aktuell litteratur.

I en kort uppsats är det inte nödvändigt att använda underrubriker, som snarast hindrar läsningen. Pröva istället att arbeta med en medveten styckesindelning. Det är inte heller nödvändigt att skriva med noter, men ange alltid källa vid eventuellt citat. Glöm inte att utnyttja stavnings- och grammatikverktygen för att undvika onödiga felskrivningar.

Lämna in uppsatsen i form av papperskopia senast fredagen den 4 december 2009. Lägg uppsatsen i mitt postfack före 16.00 – kom ihåg att spara en personlig kopia.

Lycka till!

Anders Bergström
KTH Arkitekturskolan
E-post: abe@arch.kth.se

Anders Bergström
Kursansvarig

Referenslitteratur

- Marian Moffet m. fl: *A World History of Architecture* (2003–).
Patrick Nuttgens: *The Story of Architecture* (1983, 1997–).
Ian Sutton: *Western Architecture* (1999–).
Olle Svedberg: *Europas arkitektur före 1800* (2000, slutsåld).
Harry Francis Mallgrave: *Architectural Theory. I. From Vitruvius to 1870* (2005–).

Antiken och den klassiska traditionen

- Vitruvius: *De architectura, libri decem*, romersk handskrift (10-talet f. Kr.)
— engelsk översättning: *The Ten Books on Architecture* (1914–).
— svensk översättning: *Om arkitektur, tio böcker* (1989, 2009–).
Barbara Barletta: *The Origins of the Greek Architectural Orders* (2001).
Mary Beard: *Classical Art from Greece to Rome* (2001–).
— *The Parthenon* (2002–).
— svensk översättning: *Parthenon. Tempel, katedral, moské, ruin, ikon* (2004–).
J J Coulton: *Greek Architects at Work* (1977, 1982–).
William MacDonald: *The Architecture of the Roman Empire* (1965, 1982–).
— *The Pantheon. Design, Meaning and Progeny* (1976, 2002–).
Alexander McKay: *Houses, Villas, and Palaces in the Roman World* (1998–).
Alexander Tzonis: *Classical Greek Architecture. The Construction of the Modern* (2004–).

Den dynamiska medeltiden

- Abbot Suger: *Liber de Rebus*, fransk handskrift (1140-talet).
— engelsk översättning: *On the Abbey Church of St. Denis* (1946, 1979–).
Villard de Honnecourt: fransk handteckningssamling (mitten av 1200-talet).
— engelsk utgåva: *The Medieval Sketchbook of Villard de Honnecourt* (2006–).
Eugène Viollet-le-Duc: *Dictionnaire raisonné de l'architecture française*. I-X (1855–68).
Caroline Bruzelius: *The 13th-Century Church of St-Denis* (1985, slutsåld).
Nicola Coldstream: *Medieval Architecture* (2002–).
John Fitchen: *The Construction of Gothic Cathedrals* (1961, 1997–).
Erik Lundberg: *Staden i Västerlandet* (manus 1969, postum utgåva 2008–).
Nilsén, Anna: "Mot ljus och rymd i kyrkoarkitekturen", *Byggnader och betydelser* (2000–).
Mikael Nordberg: *Den dynamiska medeltiden* (1984 och 1995, slutsåld).
Otto von Simson: *The Gothic Cathedral* (1956–).
Roger Stalley: *Early Medieval Architecture* (1999–).
Jan Svanberg: *Medeltida byggmästare* (1983 och 1994, slutsåld).

Renässanskulturen i Italien

- Leon Battista Alberti: *De re aedificatoria*, italiensk handskrift (1450-talet, tryckt 1486).
— eng. översättning: *Ten Books on Architecture/ On the Art of Building* (1726, 1988–).
Andrea Palladio: *I quattro libri dell'architettura* (1570).
— sv. översättning: *Fyra böcker om arkitektur* (1928 och 1982, slutsåld).
Sebastiano Serlio: *Architettura* (1537-47).
— eng. översättning: *The Five Books of Architecture / On Architecture* (1611, 2001–).
Giorgio Vasari: *Le vite de piu eccellenti pittori, scultori ed architetti italiani* (1550).
— sv. översättning: *Berömda renässanskonstnärers liv* (1926, 1982–).
Jacob Burckhardt: *Die Kultur der Renaissance in Italien* (1860).
— sv. översättning: *Renässanskulturen i Italien* (1930 och 2002, slutsåld).
Patricia Fortini Brown: *Art and Life in Renaissance Venice* (1997, 2005–).
Richard Goldthwaite: *The Building of Renaissance Florence* (1980, 1983–).
Paul Holberton: *Palladio's Villas. Life in the Renaissance Countryside* (1990, slutsåld).
Ragnar Josephson: *Tessins slottsomgivning* (1925 och 2002, slutsåld).
— *Hur Rom byggdes under renässans och barock* (1926 och 1968, slutsåld).
Ross King: *Brunelleschi's Dome* (2001, 2008–).
— sv. översättning: *Brunelleschis kupol* (2002, 2003–).
Mikael Nordberg: *Renässansmänniskan* (1993, slutsåld).
Patricia Waddy: *Roman Palaces. Use and the Art of the Plan* (1990).